

Pharmacy PRN Newsletter

ปีที่ 5 ฉบับที่ 4 กันยายน 2559

รู้ให้ชัดกับ ยาแก้อักเสบ

อาจารย์ เกษกร ธีรัตน์ เหลืองมั่นคง

ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อักเสบ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า Inflammation ซึ่งเป็นภาวะที่ทำให้เกิดอาการปวด บวม แดงและรู้สึก ร้อน ณ บริเวณที่มีการอักเสบเกิดขึ้น ภาวะอักเสบที่รู้จักกันดี ได้แก่ ข้ออักเสบ เอ็นอักเสบกล้ามเนื้ออักเสบ รวมทั้งอาการ อักเสบที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุในการทำงานหรือเล่นกีฬา การใช้ยาเพื่อลดการอักเสบ ต้องใช้ยาในกลุ่มที่เรียกว่า **“ยาแก้อักเสบ”** หรือ **“ANTI-INFLAMMATORY DRUG” หรือ “NSAIDs”** (เอ็น-เซต ย่อมาจากคำว่า Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs) โดยยาแก้อักเสบนี้ ยังนิยมใช้ลดอาการปวดที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น ปวดหัว ปวดประจำเดือน ปวดฟัน ปวดเมื่อย กล้ามเนื้อ รวมทั้งยังอาจใช้ลดไข้อีกด้วย ทำให้มียาประเภทนี้จำหน่ายและใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ทั้งที่เป็นยา กิน ยาฉีด ยาใช้ภายนอกทั้งในรูปเจลหรือสเปรย์ โดยยาแต่ละตัวจะมีข้อบ่งใช้และวิธีการใช้ยาแตกต่างกันไป

สิ่งที่ควรคำนึงเสมอในการใช้ยาเหล่านี้ คือ

1. “ยาแก้อักเสบ” มักระคายเคืองทางเดินอาหาร ควรรับประทานยาหลังอาหารทันทีและดื่มน้ำตามมากๆ
2. “ยาแก้อักเสบ” มักใช้เพื่อบรรเทาอาการเท่านั้น เมื่อหายจากอาการอักเสบและอาการปวดให้หยุดยาทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนิดที่เป็นยากิน เนื่องจากการใช้ยานานๆ นอกจากระคายเคืองทางเดินอาหารแล้ว อาจทำให้การหยุดไหลของเลือดผิดปกติ ความดันโลหิตสูง บวมน้ำและเกิดภาวะไตวายได้ (ระยะเวลาในการใช้ยา ขึ้นกับข้อบ่งใช้และสภาวะโรคที่เป็น จากคำแนะนำของแพทย์หรือเภสัชกร)

เนื่องจากยาในกลุ่มนี้สามารถหาซื้อได้ที่ร้านยาทั่วไป ทำให้หลายคนเข้าใจผิดและไปที่ร้านยาเพื่อขอซื้อยาแก้อักเสบมาใช้สำหรับอาการเจ็บคอซึ่งมีสาเหตุจากการติดเชื้อ โดยที่ไม่ทราบว่าแท้จริงแล้ว โรคติดเชื้อต้องรักษาด้วย **“ยาฆ่าเชื้อ” หรือ “ANTI-BIOTIC”** ซึ่งมีผลช่วยทำลายเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อนั้น ทำให้นอกจากยาจะไม่ช่วยให้อาการเจ็บคอหายเร็วขึ้นแล้ว ยังอาจทำให้ผู้ใช้ยาเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยาแก้อักเสบอีกด้วย ดังนั้น **ก่อนซื้อยามาใช้ทุกครั้ง ควรแจ้งถึงสาเหตุที่ต้องใช้ยากับเภสัชกรให้ชัดเจนก่อนเสมอ**